

Naturskyddsföreningen

Kristianstad Bromölla

Vår- och sommarprogram 2019

Ordföranden har ordet

Den extremt långa och heta sommaren 2018 visade hur klimatförändringen kommer att påverka oss i framtiden. Torka med minskade skördar och foderbrist drabbade jordbruket. Svårsläckta skogsbränder härjade och vi blev beroende av andra EU-länders flygplan och brandmän för att kunna släcka bränderna. Ungefär 700 svenskar dog i ”överdödlighet” orsakad av värmen. Många gladdes samtidigt åt det fina badvädret, och vi som har solceller på taket fick rekordavkastning på investeringen. Ännu i november var elbolaget skyldig mig 2500 kr, men på senvintern kanske det kommer en mera normal elräkning?

En annan följd av det varmare klimatet är att havsvattnet utvidgar sig och glaciärer smälter. Havet stiger långsamt och erosionens effekter börjar nu synas söder om Snickarhaken och Revhaken. Det största hotet mot allmänhetens tillgång till stränderna är de olagligt tippade stenrösena nedanför vissa sommarstugor. Stenarna gör att vågornas kraft reflekteras, sanden suges utåt och erosionen blir ännu värre i närområdet. Om vi slipper konstgjorda stenrösen så finns sandstranden åtminstone kvar även om den flyttar sig lite.

Christer Neideman

(Omslagsbild: Rödfleckig blåvinge)

Naturskyddsföreningen i Kristianstad och Bromölla

KALLAR TILL KRETSSTÄMMA

**Onsdagen den 13 mars kl 19.00 i Studieförbundets lokaler,
V. Storgatan 51 h** (längst in i ”länsstyrelsekvartret”, bredvid Röda Korset).
Ev. motioner skall vara styrelsen tillhanda senast den 10 februari.

FÖREDRAGNINGSLISTA

1. Stämman öppnas
2. Val av ordförande och sekreterare för årsmötet
3. Val av två justeringspersoner att jämte stämmans ordförande justera stämmans protokoll
4. Stämmans behöriga utlysande
5. Styrelsens årsberättelse
6. Räkenskapsammandrag och revisionsberättelse
7. Fråga om ansvarsfrihet
8. Val av kretsordförande för 2019. I tur att avgå: Christer Neideman
9. Val av kassör för 2019. I tur att avgå: Agnetha Björklund
10. Fastställande av antal övriga styrelseledamöter på förslag av valberedningen
11. Val av styrelseledamöter för åren 2019-2020. I tur att avgå: Emma Andersson, Barbro Ahlner, Kristian Gärdsborn och Anders Sigfridsson
12. Eventuella fyllnadsväl i styrelsen
13. Val av två revisorer för 2019. Nuvarande: Glenn Nilsson och Bertil Troberg
14. Val av två revisorsuppleanter för 2019. Nuvarande: Sven Birkedal och Evert Valfridsson
15. Val av valberedning för 2019. Nuvarande: John Nordkvist, Anita Nilsson
16. Ev. inkomna motioner
17. Övriga ärenden
18. Stämman avslutas

**Före stämman berättar Håkan Östberg om den nya vandringsleden
Vattenrikeleden. VÄLKOMNA!**

Vid våra utflykter: Ha kläder och skor som passar årstiden och vädret. Glöm inte ta med fika!

Samåkning: Om du vill samåka måste du ringa kontaktpersonen i förväg. Vi använder oftast naturum Vattenrikets parkering (Härlövsängaleden 2) som samlingsplats för samåkning. Om du åker buss eller tåg – stig av vid järnvägsstationen och gå över ån via gångbron vid Naturum. Vi delar på bilkostnaden. Var och en betalar förslagsvis 5 kr/mil.

Evenemangen är gratis om inget annat anges!

Söndag 20 januari kl 9-13 Örndag i Tosteberga hamn (Bodarna)

Vi spanar efter havsörnar från hamnplanen i Tosteberga. Byalaget säljer grillad korv mm. Samarrangemang med NÖ Skånes Fågelklubb och naturum.

Kontakt: Christer Neideman tel 076-77 66 106

Söndag 27 januari kl 9.00-ca 13 Örnbus till Tosteberga och

Landön Ta bussen till de övervintrande örnarna. Biljetter 100 kr. Förköp på naturum eller via swish (ring receptionen 044-13 23 30 för instruktion). Ingår bussresa, guidning, dricka och grillad korv. Ta med varma kläder och kikare. Avgång från naturum. Samarrangemang med NÖ Skånes Fågelklubb och naturum.

Kontakt: Christer Neideman tel 076-77 66 106

Knipa

Söndag 24 februari kl 9.00 Vinter vid Skräbeån

Fågelklubbens ordförande Nils Waldemarsson leder vandringen.

Samling kl. 09.00 vid Kvarnen i Nymölla. Glöm inte kikaren och lite förmiddagsfika! Vi gör detta tillsammans med NÖ Skånes Fågelklubb.

Kontakt: Agnetha Björklund tel 070-695 66 49

Onsdag 27 februari kl 19.00 Livet under Hanöbukts yta

Dykaren Patrik Svensson från Åhus visar film och foton av sandbottnarnas och ålgräsängarnas djur och växter.

Lokal: Studieförbundet, V. Storgatan 51 h, (nära Röda Korset).

Kontakt: Mikael Ulvholt tel 070-852 12 76

Tisdag 5 mars kl 18:00-20.00 Workshop ”Från oro till handling”

I tider av många och stora globala hållbarhetsproblem kan det vara skönt att ta reda på vad vi faktiskt kan göra. Välkommen till en workshop med Anton Pettersson från Studieförbundet och Omställningsnätverket. Där vi sätter oron i ett sammanhang och frågar oss, vad just vi kan jag göra för att ta ett steg emot en bättre, hållbar värld.

Lokal: Hörsalen, Kulturpunkten/biblioteket i Bromölla

Kontaktperson: Rune Stenholm Jakobsen tel 070 - 728 7974 och Barbro Ahlner tel 076-844 5527

Onsdag 13 mars kl 19.00 Håkan Östberg från Kristianstads Vattenrike berättar om den nya Vattenrikeleden samt årsmöte. Den nya vandringsleden kommer att gå från Bökestad i norr över Kristianstad och Åhus till Drakamöllan i söder.

Lokal: Studieförbundet, V. Storgatan 51 h, (nära Röda Korset).

Kontakt: Christer Neideman tel 076-77 66 106

Gillar du att jogga?

Du kan göra en insats för naturen genom att PLOGGA! Det innebär att vi tillsammans springer och plockar upp skräp längs löparrundan/väggkanten/naturområdet. Naturen blir renare, du gör en god gärning och får ett socialt och roligt träningspass. Intresserad? Kontakta Collette Coumans för att hänga med på kommande evenemang. Plogging håller på att sprida sig ut i världen - var med du också!
lieve_collette@hotmail.com

Mars-april: Tranor vid Pulken Fågelklubben och Vattenrikets tranvärdar guidar under den tid som det är mycket tranor på plats. Preliminärt är tranvärdarna på plats ca 24 mars-7 april, men antalet tranor bestämmer.

Lördag 30 mars kl 14-ca 17 Tranbuss till Pulken och tranorna
Biljetter 100 kr. Förköp på naturum eller via swish (ring receptionen 044-13 23 30 för instruktion). Ingår bussresa, guidning, dricka och grillad korv. Ta med varma kläder och kikare. Avgång från naturum. Samarrangemang med NÖ Skånes Fågelklubb och naturum.

Kontakt: Christer Neideman tel 076-77 66 106

Lördag 6 april kl 10.00 Röjardag vid Gyetorpskärrret

Vi röjer och eldar ris, umgås och grillar korv.

Samling: Gyetorp, vid kommungränsen mellan Kristianstads och Bromölla kommuner på vägen mellan Tosteberga och Nymölla.

Kontakt: Barbro Ahlner tel 076-844 5527

Lördag 6 april Klädbyttardag i Kristianstad

Bli av med den där tråkiga tröjan och byt till dig en som du tycker om!
Gör slag i saken och kom till vår klädbyttardag mitt i Kristianstad.
Kommunens Beata Svensson från Agenda 21 håller i årets upplaga. Mer info på vår hemsida. **Kontakt:** Karin Bergendal 073-800 36 67

Onsdag 10 april kl 18.00 Studiebesök i Ronnies paradis, Arkelstorp. Vi besöker Ronnie Jöneros och hans växthus med pelargoner och bladkaktusar t ex ”nattens drottning” och hans vackra papegojor, guldfiskar mm **Samåkning** 17.45 från ICA i Arkelstorp (regionbuss 550), eller kör direkt till Ronnie på Gamla Allarpsvägen 107-34. Den hittar du lättast från Rötvedsvägen i Gårro.

Kontakt: Karin Bergendal tel 073-800 3667

Måndag 22 april kl 8.00 Annandagpåsk på Håslövs ängar.

Evert Valfridsson leder vandrigen och letandet efter vårfåglar på Håslövs ängar. **Samling** parkeringen vid Håslövs ängar. Glöm inte kikare och fika. Samarrangemang med NÖ Skånes Fågelklubb.

Kontakt: Agnetha Björklund tel 070-695 66 49

Tisdag 7 maj kl 18.00 Floravandring vid Kjugekull. Kenth Ljungberg guidar bland blåsippor, gullvivor och andra vårblommor.
Samling: P-platsen vid Kjugekull
Kontakt: Kenth Ljungberg tel 070-898 1919

Fredag-söndag 10-12 maj Rikskonferens i Kristianstad
Vartannat år ordnar Naturskyddsföreningen en rikskonferens för sina medlemmar i hela Sverige. 2019 är Naturskyddsföreningen i Skåne värd och platsen är Kristianstad. Du kan delta i diskussioner om framtiden, utflykter och mycket mera. För anmälan se riksföreningens hemsida.
Kontakt: Karin Bergendal 073-800 36 67

Torsdag 16 maj kl 12.00-12.40 Lunchvandring till träden på ”Badhustomten”. I anslutning till Höskolan Kristianstad och Krinova finns ett stycke natur, målet för dagens tur med Karin Bergendal. Kanske byggs nya badhuset här? **Samling** kl 12.00 vid hpl Höskolan, buss nr 3. **Kontakt:** Karin Bergendal tel 070-800 3667

Onsdag 22 maj kl 18.00 Floravandring vid Barnakälla. (Sydost om Ivösjön) På den Biologiska Mångfaldens dag visar oss Kjell-Arne Olsson lövskogens flora och Barbro berättar om Barnakällas historia.
Samling: P-platsen vid Barnakälla (skyltad från väg 116)
Kontakt: Barbro Ahlner tel 076-844 5527

Torsdag 23 maj kl 12.00-12.40 Lunchvandring på Nya kyrkogården i Kristianstad. Vi tittar på intressanta träd och buskar på Rödaleds kyrkogård i Kulltorp under ledning av Karin Bergendal.
Samling kl.12.00 vid Gratia Dei på Fader Gunnars väg.
Kontakt: Karin Bergendal tel 073-800 3667

Torsdag 30 maj kl 10.00-11.30 Kristi Himmelfärdsdag i Tivoliparken. Karin Bergendal visar oss fina försommarträd i Tivoliparken i Kristianstad. Du får också höra om parkens historia och hur vi i Trädgruppen vill se den i framtiden.
Samling kl. 12.00 i parkens norra hörn, vid naturum-bron över Helge å.
Kontakt: Karin Bergendal tel 073-800 3667

Måndag 3 juni kl 18.00 Floravandring vid Gyetorp. Kjell-Arne Olsson visar oss rikkärrets vackra försommarblomning.
Samling: Gyetorp (Vid kommungränsen mellan Kristianstads och Bromölla kommuner på vägen mellan Tosteberga och Nymölla.)
Kontakt: Barbro Ahlner tel 076-844 5527

Onsdag 5 juni kl 20.00 Naturnatt vid Torsebro krutbruk. Tillsammans med Gösta Peper vandrar vi genom krutbruksområdet upp till Gummastorpasjön och tittar på växter och fåglar. Om vädret är gynnsamt (lugnt och varmt) avslutar vi med att spana efter områdets fladdermöss när solen går ner.
Samling vid krutbrukets parkering kl 20.00
Kontakt: Agnetha Björklund tel 070-695 66 49

Lördag 8 juni kl 11.00 Storkdag i Viby
Vi samlas vid gårdsbutiken i Viby för information om storkprojektet och för att se när årets ungar blir ringmärkta. Samarrangemang med NÖ Skånes Fågelklubb och Storkens Vänner.
Kontakt: Christer Neideman tel 076-77 66 106

Majvivor vid Lyngsjön

Söndag 16 juni De vilda blommornas dag – tre varianter

Kl. 10.00 Lyngsjön i Kristianstads kommun. Anders Johansson visar oss den vackra strandängsfloran vid Lyngsjön.

Samling: P-platsen vid Lyngsjön.

Kontakt: Kenth Ljungberg tel 070-898 1919

Kl 10.00 Bjerstedts korra i Bromölla. Krister Håkansson och Barbro Ahlner guidar och berättar om landskapet och dess historia.

Samling vid grinden på grusplanen vid väg 116 (dvs väg mot Olofström/Näsum från E22 vid Bromölla) ca 300 m norr om rondellen.

Kontakt: Barbro Ahlner tel tel 076- 844 5527

Kl 14.00 Golfbanan i Åhus. Kjell-Arne Olsson visar de sandiga markernas rika flora. **Samling:** Golfklubbens parkering

Kontakt: Anders Sigfridsson tel 044-24 37 38 eller 073-330 75 89

Onsdag 19 juni kl 18.00 Besök i Dans hage med fårbeta och diverse olika intressanta trädslag. Medtag fika.

Samling Siesjövägen 49-49 (Grödbby-Bromölla)

Kontaktperson: Barbro Ahlner 076-844 5527.

Torsdag 27 juni kl 18.00 Floravandring vid Kumlan (nära Maglehem). Kenth Ljungberg och Ulla Berglund guidar.

Samåkning från naturum Vattenrikes parkering kl 17.30 eller samling parkeringen vid Kumlan kl 18.00 (infart från väg 19 strax S om avfarten till Maglehem).

Kontakt: Kenth Ljungberg tel 070-898 1919

Måndag 8 juli kl 18.00 Floravandring vid Åhus. Kjell-Arne Olsson berättar om trädesbruket och Åhustraktens speciella flora.

Samling vid Blå Station; Åhus.

Kontakt: Anders Sigfridsson tel 044-24 37 38 eller 073-330 75 89

Tisdag 23 juli kl 18.00 Floravandring vid Dunderbäcken nära Olseröd. Kenth Ljungberg

berättar om lövskogens flora. Dunderbäcken rinner till Segesholmsån – ett av ”Österlens sköna vattendrag”.

Samling: P-platsen vid Dunderbäcken (skyltat från väg 19 nedanför ”Olserödsbacken”)

Kontakt: Barbro Ahlner tel 076-844 5527

Onsdag 7 augusti kl 18.00 Floravandring på Härlövs ängar. Kjell-Arne Olsson berättar om alla växter som trivs på den gamla soptippens ”ruderatmarker”.

Samling: P-platsen vid naturum Vattenrike

Kontakt: Agnetha Björklund tel 070-695 66 49

Söndag 11 augusti kl 10.00 Vandring med kamera på Kjugekull.

Thomas Johnsson, skicklig fotograf från Hässleholm, lär oss ta bättre naturbilder.

Samling: P-platsen vid Kjugekull.

Kontakt: Kenth Ljungberg tel 070-898 1919

Vi finns på Facebook! Gå gärna med i våra facebookgrupper "Naturskyddsföreningen Kristianstad/Bromölla" och i "Floravårdsgruppen Kristianstad".

Ryl

Vår hemsida *Sländan* innehåller nu tusentals foton av ca 1300 arter av växter och djur som finns i våra kommuner!

<http://slandan.mixerdata>

Vattenriket®

Här visar vi några av naturum Vattenrikets programpunkter. För mer info se naturums hemsida

<https://vattenriket.kristianstad.se/naturum/program/>

Lördag 26 januari kl 14 Örnarna i Vattenriket. Patrik Olofsson visar sina fantastiska bilder på örnarna.

Lördag 9 mars kl 14 Från Vattenriket till vinterkvarteren. Patrik Olofsson berättar om tranorna och deras flyttning.

Lördag 16 mars kl 14 Tranornas B&B. Hans Cronert berättar om tranorna vid Pulken.

Lördag 23 mars kl 14 Våra älskade tranor. Naturfotografen Karlo Pesjak berättar om tranornas familjeliv och om alla de 15 olika tranarterna.

Två plus en blå. Vandringar med naturvägledare:

Söndag 12 maj kl 9 Degeberga backar och Forsakar

Söndag 19 maj kl 9 Provgå Vattenrikeleden

Söndag 26 maj kl 9 Blåtur till okänt mål

Söndag 2 juni kl 9 Biosfärbuss ”Smaka på Vattenriket”.

Lövsångaren kommer i slutet av april

Vandringar på Linnérundan med Evert Valfridsson

i samarbete med Studieförbundet och NÖ Skånes Fågelklubb.

Vandringen är ca 6 km och tar ca 3-4 timmar. Glöm inte fika!

Samling vid naturum Vattenrikets parkering.

Datum och tider

Lör 19 jan, sön 3 feb, sön 17 feb **kl 10.00**

Sön 3 mars, ons 13 mars, ons 20 mars, ons 27 mars **kl 9.00**

Ons 3 apr, sön 7 apr, ons 10 apr, sön 14 apr, fre 19 apr, ons 24 apr, lör 27 apr, ons 1 maj, ons 8 maj **kl 8.00**

Lör 11 maj, ons 15 maj, ons 22 maj, lör 25 maj, tor 30 maj **kl 7.00**

Sön 2 juni, tor 6 juni, ons 12 juni, lör 15 juni, **kl 8.00**

Kontakt: Evert Valfridsson tel 070-602 3045
evert.valfridsson@naturskyddsforeningen.se

Naturskyddsföreningen

Kristianstad Bromölla

Styrelsen (till mars 2019)

Ordförande
Vice ordförande
Kassör
Sekreterare
Utbildningsledare

	Telefon kvällstid
Christer Neideman	044 - 21 29 59
Rune Stenholm Jakobsen	070 - 728 7974
Agnetha Björklund	044 - 24 44 68
Anders Sigfridsson	044 - 24 37 38
Kenth O Ljungberg	070 - 898 1919
Mikael Ulvholt	070 - 852 1276
Karin Bergendal	073 - 8003 667
Barbro Ahlner	076 - 844 5527
Emma Andersson	0730 - 857 100
Kristian Gärdsborn	070 - 977 2664

Valberedning:

John Nordkvist tel. 070-594 7191,
Anita Nilsson 070-829 4277

Medlemsavgiften 2019 är för fullbetalande medlemmar 295 kr eller 24 kr/månad via autogiro. **Familjemedlemsavgift** (för hela familjen) **är 365 kr** eller 30 kr i månaden via autogiro. **Ungdomsmedlemskap** – om du är yngre än 26 år är **195 kr** eller 16 kr i månaden via autogiro. Nya medlemmar betalar avgiften till Svenska Naturskyddsföreningen PG 90 19 09 – 2
Ange Naturskyddsföreningen i Kristianstad som lokalförening.

Naturskyddsföreningen i Kristianstad och Bromölla

Segrells väg 11, 291 94 Kristianstad

Hemsida: <http://kristianstad.naturskyddsforeningen.se>

Bankgiro: 5720-4299   Organisationsnummer: 838201-4119

Alla våra programpunkter arrangeras i samarbete med Studieförbundet.

Naturskyddsföreningen

Kristianstad Bromölla

Sammanfattning av vår och sommarprogrammet 2019:

Söndag 20 jan kl 9-13	Örndag i Tosteberga
Söndag 27 jan kl 9.00	Örnbus
Söndag 24 feb kl 9.00	Vinter vid Skräbeån
Onsdag 27 feb kl 19.00	Livet under Hanöbuktens yta
Tisdag 5 mars kl 18:00	Workshop i Bromölla
Onsdag 13 mars kl 19.00	Föredrag och årsmöte
Lördag 30 mars kl 14.00	Tranbuss till Pulken
Lördag 6 april kl 10.00	Röjardag vid Gyetorpskärret
Onsdag 10 april kl 18.00	Studiebesök i Ronnies parad
Måndag 22 april kl 8.00	Annandagpåsk på Håslövs ängar
Tisdag 7 maj kl 18.00	Floravandring vid Kjugekull
Torsdag 16 och 23 maj kl 12.00	Lunchvandringar
Onsdag 22 maj kl 18.00	Floravandring vid Barnakälla
Torsdag 30 maj kl 10.00	Trädvandring i Tivoliparken
Måndag 3 juni kl 18.00	Floravandring vid Gyetorp
Onsdag 5 juni kl 20.00	Naturnatt vid Torsebro krutbruk
Lördag 8 juni kl 11.00	Storkdag i Viby
Söndag 16 juni	De vilda blommornas dag –tre varianter
Onsdag 19 juni kl 18.00	Besök i Dans hage
Torsdag 27 juni kl 18.00	Floravandring vid Kumlan
Måndag 8 juli kl 18.00	Floravandring vid Åhus
Tisdag 23 juli kl 18.00	Floravandring vid Dunderbäcken
Onsdag 7 aug kl 18.00	Floravandring på Härlövs ängar
Söndag 11 aug kl 10.00	Vandring med kamera på Kjugekull